

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κωδικός μαθήματος: SEAB109 (3Ω/Υ)

Είδος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Εξάμηνο σπουδών: 3ο και 4ο

Μονάδες ECTS: 6

Διδάσκων: Γιάννης Πεχτελίδης

e-mail: pechtelidis@uth.gr

Πληροφορίες και υλικό του μαθήματος είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά στην πλατφόρμα **eclass.uth.gr**

Διδακτέα - εξεταστέα ύλη του μαθήματος: Τα περιεχόμενα των διαλέξεων και ασκήσεων, τα κείμενα του φακέλου των διδακτικών σημειώσεων, τα διαθέσιμα συγγράμματα και οι εργασίες που εκπονούν οι φοιτητές/τριες.

Λέξεις κλειδιά: Εκπαιδευτικός θεσμός, εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανισότητες, κοινωνιολογία της εκπαίδευσης, κοινωνικά φαινόμενα και εκπαίδευση, εναλλακτικές εκπαιδευτικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1η εβδομάδα:

- Εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης.
- Η σχέση της εκπαίδευσης με την κοινωνία.
- Οι αξίες της ισότητας και της ελευθερίας στην εκπαίδευση.
- Μια κοινωνιολογική προσέγγιση του “ταλέντου” και της “ευφύιας”

2η εβδομάδα:

- Η θεωρία του “ανθρώπινου κεφαλαίου”
- Κριτική και σύγχρονες προσεγγίσεις της θεωρίας του “ανθρώπινου κεφαλαίου”

3η Εβδομάδα:

- Φονξιοναλισμός: Το σχολείο της «ισότητας και της αξιοκρατίας».
- Το «κρυφό» αναλυτικό πρόγραμμα.

4η εβδομάδα:

- Μαρξισμός: Η εκπαίδευση στις επιταγές της οικονομίας.
- Ορθόδοξος Μαρξισμός, Νεο-μαρξισμός, Μετά-μαρξισμός
- Το «κρυφό» αναλυτικό πρόγραμμα.

5η Εβδομάδα:

- Θεωρία του πολιτισμικού κεφαλαίου
- Habitus και σχολική επίδοση
- Το «κρυφό» αναλυτικό πρόγραμμα.

6η Εβδομάδα:

- Θεωρία των γλωσσικών κωδίκων
- Η κατασκευή της σχολικής γνώσης

7η Εβδομάδα:

- Ερμηνευτικές προσεγγίσεις:
- Η κατασκευή της καθημερινής σχολικής ζωής.
- Θεωρία των ρόλων.

8η Εβδομάδα:

- Η καθημερινή ζωή στο νηπιαγωγείο.
- Συγκρότηση μαθητικών ταυτοτήτων στο νηπιαγωγείο.
- Παιδικές κουλτούρες και επίσημη σχολική εξουσία

9η Εβδομάδα:

- Μεταδομιστικές αναλύσεις της εκπαίδευσης.
- Σχέσεις εξουσίας στο σχολικό περιβάλλον.
- Σχολικός χώρος και πειθαρχία.

10η εβδομάδα:

- Θεωρίες της αντίστασης (1)
- Παραδείγματα από το σχολείο και το νηπιαγωγείο

11η Εβδομάδα:

- Θεωρίες της αντίστασης (2)
- Κριτική Παιδαγωγική
- Η Κριτική της Κριτικής Παιδαγωγικής

12η Εβδομάδα:

- Η πολιτική ικανότητα και η συμμετοχή των μαθητών/τριών στα “κοινά”.
- Ετεροτοπικές Παιδαγωγικές
- Παραδείγματα εναλλακτικών μορφών εκπαίδευσης
- Η Παιδαγωγική του Ρανσιέρ

13η Εβδομάδα:

- Ανακεφαλαίωση
- Αναστοχασμός
- Ανατροφοδότηση

Βασική βιβλιογραφία

- Willis P., *Μαθαίνοντας να δουλεύεις. Πώς τα παιδιά εργατικής προέλευσης επιλέγουν δουλειές της εργατικής τάξης*, Αθήνα, Gutenberg, 2012.
- Ντοσιέ σημειώσεων (διανέμεται στους φοιτητές)

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- Ballantine, J. H. & Hammack F. M., *Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*, Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο, 2014.
- Blackledge D. και Hunt B., *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 1995.
- Πεχτελίδης Γ., *Κυριαρχία και Αντίσταση. Μεταδομιστικές αναλύσεις της εκπαίδευσης*, Αθήνα, Εκκρεμμές, 2011.
- Gewirtz, S. and Cribb, A. (2011) *Κατανοώντας την εκπαίδευση. Μια κοινωνιολογική θεώρηση*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Feinberg, W. and Soltis, J. (2009) *School and Society*. New York and London: Teachers College Press.

- Φραγκουδάκη, Α. (1985) *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης: Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μιχαλακόπουλος, Γ. (1997) *Το σχολείο και η σχολική τάξη. Κοινωνιολογικές προοπτικές*, Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.